

Standardin ISO/IEC 17025 uusi versio - Arviointi on alkanut

Akkreditoitujen laboratorioiden arviointi uuden standardiversioon ISO/IEC 17025:2005 General requirements for the competence of testing and calibration laboratories mukaan on alkanut syksyn aikana. Pääosa arvioinneista suoritetaan vuoden 2006 määräaikais- ja uudelleenarviointien yhteydessä. Vuoden 2006 alussa toteutettavien arviointikäyntien osalta uuden standardiversioon käytöstä arvioinnissa sovitaan erikseen laboratorioiden kanssa.

Akkreditoituja testaus- ja kalibrointilaboratorioita pyydetään toimittamaan FINASille tiedot uuden standardiversioon käyttöönotosta muun arviointikäyntiin liittyvän arviointiaineiston yhteydessä. Laboratorion uuden standardiversioon mukaan todettu pätevyys näkyy arvioinnin jälkeen akkreditointipäätöksessä ja -todistuksessa. Laboratorioiden pätevyyden tulee olla arvioitu uuden standardin mukaisesti viimeistään toukokuussa 2007.

FINAS järjestää koulutusta uuden standardiversioon sisällöstä akkreditoituille laboratorioille ja muille kiinnostuneille. Koulutuksessa käydään läpi standardin sisällössä tapahtuneet muutokset edelliseen versioon verrattuna. Koulutukset ovat puolen päivän mittaisia, ja kouluttajina toimivat FINASin pääarvioijat. Ensimmäinen koulutustilaisuus on 15.12.2005 ja seuraavat 25.1. ja 6.2.2006. Tarkemmat koulutustiedot ovat saatavana FINASin verkkosivuilla www.finas.fi sekä FINAS Bulletinin koulutustiedoissa.

(jatkuu)

FINAS on muuttanut

Mittatekniikan keskus ja FINAS ovat muuttaneet uuteen toimitaloon Espoon Otaniemeseen 1.10.2005.

Uusi osoite on FINAS, PL 9 (Tekniikantie 1), 02151 ESPOO.

FINASin uusi valtakunnallinen puhelinvaihtenumero on 010 6054 000 (ei suuntanumeroa).

Henkilökunnan ajan tasalla olevat puhelinnumerot ovat FINASin verkkosivuilla www.finas.fi.

(jatkuu)

Laboratorioiden akkreditoinnissa käytettävän standardin versio ISO/IEC 17025:2005 sisältää vain vähän muutoksia vanhaan versioon verrattuna. Uusi standardin versio on tehty, jotta standardi ISO/IEC 17025 olisi linjassa yleisen laatu-järjestelmästandardin ISO/IEC 9001:2000 kanssa. Suomenkielinen käännös SFS-EN ISO/IEC 17025:2005 Testaus- ja kalibrointilaboratorioiden pätevyys. Yleiset vaatimukset on vahvistettu 7.11.2005.

Christina Waddington
Päivi Kähkönen

Keskeiset muutokset standardin ISO/IEC 17025:2005 versiossa

Johtamiseen liittyvät vaatimukset

- sanan laatu-järjestelmä (quality system) sijaan käytetään sanaa johtamisjärjestelmä (management system)
- johtamisjärjestelmän jatkuvaan parantamiseen sitoutuminen tulee osoittaa
- johtamisjärjestelmän tavoitteiden toteutumista tulee käsitellä johdon katselmuksessa
- laboratorion asiakkailta tulee hankkia palautetta, jonka avulla laboratorion palvelua ja johtamisjärjestelmää voidaan kehittää

Tekniset vaatimukset

- saadun koulutuksen tehokkuutta tulee arvioida
- laadunvarmistustuloksia tulee analysoida, ja niihin tulee tarvittaessa reagoida ennalta sovitulla tavalla

ISO/IEC 17025 ja ISO 9001 – Johtamiseen liittyvien vaatimusten yhdenmukaisuus

Standardin ISO/IEC 17025:2005 vaatimusten mukaisen laboratorion johtamisjärjestelmän yhdenmukaisuus standardin ISO 9001:2000 vaatimusten kanssa on vahvistettu kansainvälisesti. Kansainvälinen standardisointiorganisaatio International Organization for Standardization ISO sekä akkreditoinnin kansainväliset järjestöt International Laboratory Accreditation Cooperation ILAC ja International Accreditation Forum, Inc. IAF ovat 18.6.2005 allekirjoittaneet ja julkistaneet standardien vastaavuudesta julkilausuman.

Julkilausuma on tarkoitettu laboratorioden käyttöön osoittamaan laboratorion asiakkaille, että laboratorion täyttää standardin ISO/IEC 17025:2005 vaatimukset se täyttää kaikki sellaiset tekniset ja johtamisjärjestelmän vaatimukset, jotka

ovat tarpeen pätevien kalibrointi- ja testustulosten tuottamiseksi. Julkilausumassa tuodaan esille myös, että standardin ISO/IEC 17025 sisältämät johtamisjärjestelmään kohdistuvat vaatimukset on muotoiltu erityisesti laboratoriotointia varten, ja että johtamisjärjestelmän vaatimukset ovat ISO 9001:2000 periaatteiden mukaiset. Julkilausuma koskee laboratorioita, jotka on arvioitu päteviksi standardin ISO/IEC 17025 uuden, vuoden 2005 version mukaisesti.

Julkilausuma on julkaistu sertifikaatin muodossa, ja se on saatavana sähköisessä muodossa FINASin verkkosivuilta www.finas.fi.

Christina Waddington
Päivi Kähkönen

Joint ISO-ILAC-IAF Communiqué on the

Management Systems Requirements of ISO/IEC 17025:2005, General Requirements for the competence of testing and calibration laboratories

A laboratory's fulfilment of the requirements of ISO/IEC 17025:2005 means the laboratory meets both the technical competence requirements and management system requirements that are necessary for it to consistently deliver technically valid test results and calibrations. The management system requirements in ISO/IEC 17025 (Section 4) are written in language relevant to laboratory operations and meet the principles of ISO 9001:2000 Quality management systems - Requirements and are aligned with its pertinent requirements.

Ensimmäiset päästökauppatodentajat akkreditoitu

Ensimmäiset päästökauppatodentajien akkreditointipäätökset tehtiin 11.11.2005, jolloin neljä todentajaorganisaatiota sai akkreditoinnin. Nyt akkreditoitujen todentajien pätevyysalueet kattavat kaikki päästökauppalaisissa mainitut 11 toimialaa.

Akkreditointikriteerinä käytettiin standardia SFS-EN 45011 "Tuotteita sertifioivat elimet. Yleiset vaatimukset" ja EA-opasta EA-6/03 "EA Guidance for Recognition

of Verification Bodies under EU ETS Directive". Energiamarkkinavirasto hyväksyy todentajaorganisaatiot EY-direktiivin (2003/87/EY), päästökauppalain (683/2004) ja ns. todentaja-asetuksen (85/2005) tarkoittamiksi päästökauppatodentajiksi, kun ne ovat osoittaneet pätevyytensä joko akkreditointipäätöksen tai pätevyuden arvioinnista annettavan lausunnon avulla.

FINAS aloitti päästökauppatodentajien arvioinnit huhtikuussa. Lähiviikkoina on odotettavissa muutaman arviointiprosessissa olevan uuden todentajaorganisaation akkreditointi.

Varpu Rantanen

Elintarvike- laboratorioiden akkreditointi Pohjoismaissa

Pohjoismaiden akkreditointielinten edustajat kokoontuivat 25.8.2005 Tanskaan vertailemaan elintarvikelaboratorioiden akkreditointiin liittyviä käytäntöjä eri Pohjoismaiden välillä. Läsnä olivat Roald Nielsen Norjasta (NA), Gunilla Fransson Ruotsista (SWEDAC), Lisbeth Tillge Lund Tanskasta (DANAK) ja Margareta Hägg Suomesta (FINAS). Elintarvikealaa koskeneessa keskustelussa tuli esille, että Pohjoismaissa pohditaan parhaillaan hyvin samanlaisia asioita. Toiminnassa todettiin olevan joitakin eroja arviointikäytännöissä, mutta akkreditoinnin toteutus on lopputuloksen kannalta samankaltaista eri maissa.

Havaintoja Pohjoismaiden noudattamista käytännöistä:

- Akkreditoitujen elintarvikelaboratorioiden pätevyysalueet ovat saatavana akkreditointielinten verkkosivuilla kaikissa Pohjoismaissa.
- Mukautuva pätevyysalue on käytössä kaikissa Pohjoismaissa, ja sen soveltamiskriteerit ovat yhteneväiset.
- Akkreditointiin viittaamisessa on käytössä yhteneväiset menettelyt, mutta Suomea lukuunottamatta muissa Pohjoismaissa viittaaminen akkreditointiin on pakollista.
- Mikrobiologisten menetelmien mittausepävarmuuden määrittämiseen liittyvissä menettelyissä todettiin jonkin verran maidenvälisiä eroja. DANAK edellyttää laboratorioilta mittausepävarmuuden laskemista, kun taas NA ja FINAS edellyttävät, että tärkeimmät epävarmuustekijät on tunnistettu ja suunnitelma niiden laskemiseksi on tehty. SWEDAC ei ole vielä asettanut vaatimuksia mikrobiologisten menetelmien mittausepävarmuuden osalta.
- Laboratorioiden määräaikaesarviointi suoritetaan kaikissa Pohjoismaissa 12-15 kuukauden välein. Arviointi toteutetaan eri maissa hieman erilaisten suunnitelmien mukaisesti arviointikäynneillä ja /tai laboratorion toimittamien dokumenttien perusteella. Eroja on myös siinä kuinka useissa toimipisteissä toimivien laboratorioiden määräaikaesarviointit kohdistetaan vuosittain eri toimipisteisiin.

Margareta Hägg

FINAS kouluttaa

Tiedotus- ja koulutustilaisuus laboratorioille: Standardi SFS-EN ISO/IEC 17025:2005

Koulutuksessa käsiteltävät aiheet: taustaa standardin uusimiselle, laboratorion toimenpiteet arviointiin valmistautumiseksi, johdon rooli - laatuajattelusta johtamisjärjestelmäksi, toiminnan jatkuva parantaminen, näytteenotto- ja vertailumittauspolitiikka ja vertailumittauspolitiikka.

Tilaisuus järjestetään Mittatekniikan keskuksessa Espoossa (Tekniikantie 1, Otaniemi). Valittavana on kolme eri ajankohtaa: 15.12.2005, 25.1.2006 tai 6.2.2006.

Ilmoittautuminen www-sivujen kautta: www.finas.fi / Seminaarit ja muut kurssit.

Lisätietoja antaa Anne Väisänen, p. 010 6054 311 tai anne.vaisanen@finas.fi.

FINAS-päivä 2006

Vuoden 2006 FINAS-päivä järjestetään torstaina 26.1.2006 Messukeskuksessa Helsingissä. FINAS-päivä on kaikille FINASin asiakkaille tarkoitettu tilaisuus, jossa käsitellään akkreditointiin ja arviointiin liittyviä ajankohtaisia asioita. Päivän kutsut on lähetetty asiakkaille ja ilmoittautumisaika päättyy 9.1.2006. Ohjelma ja ilmoittautumislomakkeita on saatavissa myös FINASin www-sivuilta (www.finas.fi) kohdasta "Seminaarit ja muut kurssit".

Arvioijakoulutus 2006

Laboratorioiden ja tarkastuslaitosten pätevyyden arviointia käsittelevä kurssi järjestetään 3.-5.5.2006 ja 31.10.-2.11.2006. Kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti kouluttamaan FINASin arviointitehtävissä tarvittavia teknisiä arvioijia. Lisätietoja ja hakemuslomakkeita kurseista saa FINASin www-sivuilta (www.finas.fi), Anne Väisänen, p. 010 6054 311 tai anne.vaisanen@finas.fi.

Uusia ja päivitettyjä oppaita

ILAC P9:2005, ILAC Policy for Participation in National and International Proficiency Testing Activities

ILAC G9:2005, Guidelines for the Selection and Use of Reference Materials

Poistettuja oppaita

ILAC G2:1994, Traceability of Measurements

ILAC G4:1994, Guidelines on Scopes of Accreditation

FINAS tiedottaa

Uusia akkreditointipäätöksiä

S024 PricewaterhouseCoopers Oy, Performance Improvement: Päästökauppatodentaminen, 11.11.2005.

S025 Enemi Oy: Päästökauppatodentaminen, 11.11.2005.

S026 Enprima Oy: Päästökauppatodentaminen, 11.11.2005.

T226 Lännen Laboratoriot Oy: Kärsämäen mittausryhmä; Päästömittaukset. Espoon mittausryhmä; Päästömittaukset ja kaasuanalysaattoreiden testaus, 31.10.2005.

Akkreditointipäätösten muutoksia

K048 Kaakkois-Suomen kalibrintekeskus, Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu; Dimensionaaliset suureet; Pituus. akkreditoinnin tilapäisen peruutuksen palautus, 4.11.2005.

S001 DNV Certification Oy/Ab; pätevyysaluetta laajennettu koskemaan metsien sertifiointia FFCS standardien mukaan, 11.11.2005.

S018 DNV Certification Oy/Ab; pätevyysaluetta laajennettu koskemaan puun alkuperäketjun hallinnan sertifiointia, 14.9.2005.

S018 DNV Certification Oy/Ab; pätevyysaluetta laajennettu koskemaan päästökauppatodentamistoimintaa, 11.11.2005.

T029 Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Tekniikka ja liikenne, Rakennuslaboratorio: akkreditointi on tilapäisesti peruutettu, 12.09.2005.

T180 Nab Labs Ympäristöanalytiikka Oy / Rovaniemi: Nab Labs Ympäristöanalytiikka Oy / Juve AC; laboratorion nimi on muuttunut ja uusi nimi on Nab Labs Ympäristöanalytiikka Oy / Rovaniemi, 31.8.2005.

Uudelleen akkreditoituja

I023 Fortum Power and Heat Oy, Loviisan voimalaitos, Tarkastuslaitos Loviisa YVL: Painelaitteiden ja painelaittekokonaisuuk- sien tarkastus, 17.10.2005.

S020 SFS-Inspecta Sertifiointi Oy: Tie- toturvajärjestelmien sertifiointi BS 7799 perusteella, 25.10.2005.

S023 Qualisan Oy: Laatujärjestelmien ser- tifiointi standardin SFS-EN ISO 9001:2000 perusteella terveydenhuollon ja sosiaali- palvelujen alalla, 31.10.2005.

T013 Työterveyslaitos, Fysiikan osasto: Tuoteturvallisuus: Henkilösuojainten tyyppitestaus, laivavarusteiden tyyppi- testaus, laserlaitteiden säteilyturvallisuus- testaus, äänenpainemittareiden testaus, 24.10.2005.

T107 Porvoon kaupungin elintarvikelabo- ratorio: Veden kemiallinen testaus sekä elintarvikkeiden ja veden mikrobiologinen testaus. Rakennusmateriaalien mikrobiolo- ginen testaus, 14.9.2005.

T109 Pohjois-Karjalan ympäristökes- kus, Ympäristölaboratorio: Ympäristön ja veden kemiallinen testaus, Vesitutkimuk- siin liittyvä näytteenotto, 24.10.2005.

T110 Lieksan kaupungin elintarvikelabo- ratorio: Elintarvikkeiden ja veden kemial- linen testaus, 25.10.2005.

T111 Nab Labs Ympäristöanalytiikka Oy Kaustinen: Veden kemiallinen testaus, 27.10.2005.

T114 Oulun kaupungin elintarvike- ja ympäristölaboratorio: Elintarvikkeiden ja veden kemiallinen ja mikrobiologinen tes- taus, 2.11.2005.

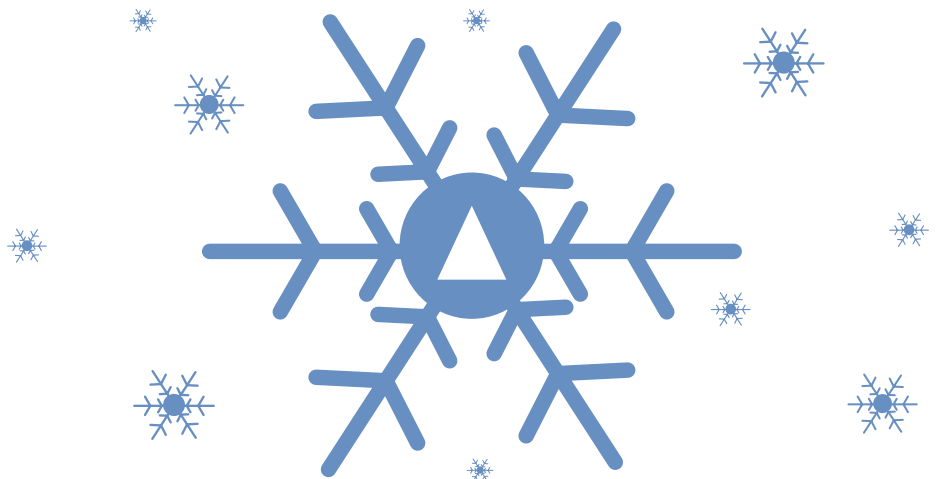
T115 Helsingin yliopisto, Oikeuslääketie- teen laitos, Oikeuskemian osasto: Lääke- aineiden ja alkoholin määrittäminen ruu- miinavausnäytteistä sekä elävän henkilön verestä ja virtsasta, huumausaineiden seulonta ja varmistus virtsasta, DNA-tun- nisteen määrittäminen, 27.10.2005.

T116 Loviisanseudun elintarvikelaborato- rio: Veden kemiallinen testaus sekä elin- tarvikkeiden ja veden mikrobiologinen tes- taus, 14.9.2005.

T196 PentaNova Oy, TestMill: Ajoneuvot; Vetolaitteet, 17.10.2005.

Port Payé
Finlande
101155
●
posti

ECONOMY

FINAS kiittää asiakkaitaan, teknisiä arvioijia ja muita yhteistyökumppaneita hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä vuonna 2005. Hyvää joulua ja Onnea vuodelle 2006.

Seuraava FINAS bulleetti ilmestyy maaliskuussa 2006.
Julkaisija:
Mittatekniikan keskus, FINAS

Päätoimittaja: Päivi Kähkönen
Toimitussihteeri: Monika Lecklin
Taitto: Jenni Kuva

Ilmestyy 4 kertaa vuodessa.
ISSN 1239-310X

Osoite:
FINAS
PL 9 (Tekniikantie 1)
02151 ESPOO

www.finas.fi
Sähköposti: finas@finas.fi
etunimi.sukunimi@finas.fi

Puhelin: 010 6054 000
Faksi: 010 6054 399